

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง การสร้างเครือข่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชนและผู้ประกอบการ เพื่อการจัดการและพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา ตำบลแหลมโพธิ์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) ศึกษาตัวแบบ กลไกการทำงาน ของการจัดตั้งเครือข่ายเพื่อการจัดการและพัฒนาสู่ชุมชนท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนตำบลแหลมโพธิ์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี 2) ศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวในตำบลแหลมโพธิ์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี 3) ศึกษาแผนการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนระยะ 2 ปี นำร่องและตัวแบบการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของตำบลแหลมโพธิ์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยแบบมีส่วนร่วมโดยการระดมความคิดเห็นผ่านการสนทนากลุ่ม 3 กระบวนการ ได้แก่ การวิเคราะห์สถานการณ์ การเสนอแนะ และการสังเคราะห์ รวมถึงใช้รูปแบบการสัมภาษณ์กับกลุ่มเป้าหมาย ผลการวิจัยพบว่า 1) ตัวแบบการสร้างเครือข่ายเพื่อการจัดการและพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวตำบลแหลมโพธิ์ ประกอบด้วย คณะกรรมการมาจากตัวแทน 8 ภาควิชา ลักษณะโครงสร้างเครือข่ายมีสถานภาพเท่าเทียมกัน โดยท้องที่การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ประสานงานและอำเภอมีส่วนสำคัญในส่งเสริมและสนับสนุน กลไกสำคัญของการขับเคลื่อน คือ การมีส่วนร่วม และการประชุมอย่างต่อเนื่อง มีบทบาทหน้าที่วางแผนการท่องเที่ยวของตำบล ดำเนินงานโดยหน้าที่ของภาคีเครือข่ายและอาสาสมัคร การประเมินผลดำเนินงานและประเมินผลเครือข่าย และการปรับปรุง

2) แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวในตำบลแหลมโพธิ์ควรดำเนินการตามหลักการการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ประกอบด้วย (1) การสร้างกลไกทางสังคม ได้แก่ การสร้างการมีส่วนร่วม การสร้างองค์กรชุมชนและการสร้างกฎระเบียบการท่องเที่ยวชุมชน (2) การสร้างความสมดุลด้านสังคม เศรษฐกิจ ได้แก่ การแบ่งปันและกระจายรายได้การท่องเที่ยวให้กับชุมชนอย่างเป็นธรรม และการมีมาตรการป้องกันและดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (3) กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และนอกจากนี้การบังคับใช้กฎหมายบ้านเมืองเคร่งครัดควบคู่กันไป

3) ตัวแบบการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 4 ตัวแบบ ดังนี้ (1) ตัวแบบการบริหารจัดการโดยชุมชน (2) ตัวแบบด้านการพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว (3) ตัวแบบการท่องเที่ยวเชิงสมดุล เศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (4) ตัวแบบการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานกายภาพและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว โดยมีแผนพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนระยะ 2 ปี นำร่อง ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสมดุลเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน 4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน กายภาพ และการเข้าถึงการท่องเที่ยว

คำสำคัญ : การสร้างเครือข่าย, ชุมชนท่องเที่ยว, การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

Abstract

This research entitled ‘Organizing Network of Local Administrative Organization, Community and Entrepreneur in order to arrange and develop the sustainable tourist community’. Case study in Laem Pho Sub-district, Yaring District of Pattani. The propose of the research aimed 1) to study working model of network organization for managing and developing to be sustaining tourist community in Laem Pho Sub-district, Yaring District, Pattani Province. 2) to study the ways of tourist management in Laem Pho Sub-district, Yaring District, Pattani Province. 3) to study the development plan of sustaining tourist community for 2 years pilot project and the model of sustaining tourist community development in Laem Pho Sub-district, Yaring District, Pattani Province. The research was Participatory Action Research-PAR via three processes of Focus Group which were situation analysis, suggestion and synthesis as well as interview with target group.

The results of this research showed that 1) network organizing model for managing and developing tourist community in Laem Pho Sub-district included the committee from eight members. Network structure was equal status whereas Sub-district Administrative Organization was a coordinator and District Administrative Organization was the important part for supporting. The important protocol was powered by participation and meeting continuously. Intendancy tourist planning of Sub-district was operated by network members and volunteers. Operating evaluation, network evaluation and improvement.

2) The ways of tourist management in Laem Pho Sub-district should be managed by community which included (1) Creating social mechanism which were participating, community organization and regulations of community tourism. (2) Creating social balance which were sharing and extending tourist income for community fairly and there were defensive measure and taking care of nature and environment. (3) Exchanging learning procedure of community and related people, also law enforcement strictly.

3) Developing tourist community permanently model included four models 1) administration model by community 2) tourist quality developing model 3) economic balance tourist, social, natural resources and environmental tourist model 4) physical basic structure developing model and tourist attraction access by having plan to develop sustaining tourist community 2 years pilot project included four strategies 1) tourist

administrative development strategy by community 2) tourist attractions, products, sustaining tourist service development strategy 3) balance tourism, economic, social and natural resources and sustaining environmental development strategy 4) physical basic structure and tourist access development strategy.

Keywords : Networking, Community Tourism, Sustainable Tourism.